



Raportointi BDO Audiator Oy:n laatimien selvitysten aiheuttamista toimenpiteistä

Kaupunginhallitus 27.4.2015
Kaupunginjohtaja Kari Nenonen

Taustaa

- Kaupungin tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy teki toimeksiannosta selvityksen
 - kaupungin ja kaupungin yhtiöiden sähköurakkahankintojen käytännöistä sekä
 - kaupungin käytännöistä rakennuslupa-aikojen jatkamisessa
- Selvityksessä ehdotettiin mm.
 - rakennuslupakäytäntöjen ohjeistuksen parantamista
 - hankinta- ja tilausprosessien ja -käytäntöjen parantamista maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla
 - hankintakoulutuksen lisäämistä sekä
 - laskujen oikeellisuus- ja asiatarkastuksen valvonnan tehostamista

Kaupunginhallituksen päätös

9.6.2014 § 13 (1/2)

Kaupunginhallitus merkitsi selvitykset tiedoksi ja päätti, että selvitysten johdosta toimialoilla tulee tehdä mm. seuraavat toimenpiteet:

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

- Päivittää rakennuslupamenettelyiden ohjeistusta
- Kehittää hankintojen organisointia, kilpailutusprosessia ja tilaamiskäytäntöjä
- Huolehtia, että mm. laskujen asiatarkastus ja hankintaprosessi sekä hankintojen tilaukset ja hankintaprosessin eri vaiheiden dokumentointi toimivat asianmukaisesti
- Järjestää hankintakoulutusta säännöllisesti alkaen syksystä 2014.

Sisäinen tarkastus

- Ottaa myös vuoden 2015 vuosisuunnitelmassaan yhdeksi painopistealueeksi maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan hankinnat

Kaupunginhallituksen päätös

9.6.2014 § 13 (2/2)

Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala:

- Tehostaa hankintaohjeista ja hankintasopimuksista tiedottamista kaupunkikonsernin yhtiöille
- Järjestää tytäryhtiöille hankintakoulutusta vuosittain
- Tarkistaa konserniohjeita erityisesti hankintoja koskevilta osin
- Edellyttää yhtiöiden johdolta valvontaa laskujen asiatarkastuksissa ja hankintaprosessissa
- Edellyttää, että BDO Audiator Oy:n selvitykset ja konserniohjeet toimitetaan konserniyhtiöiden hallituksille, joiden on ne käsiteltävä

Hankintakeskus:

- Koordinoida hankintakoulutuksen järjestämistä myös kaikille muille kaupungin toimialoille

Lisäksi kaupunginjohtajalle annettiin tehtäväksi raportoida em. toimenpiteiden etenemisestä kaupunginhallitukselle lokakuussa 2014, tammikuussa 2015 sekä tarvittaessa myöhemmin.

Raportoinnit

- Kaupunginjohtaja on raportoinut toimenpiteiden etenemisestä kaupunginhallitukselle 20.10.2014 sekä 26.1.2015
 - Tammikuun raportoinnin yhteydessä todettiin, että seuraava raportti annetaan huhtikuussa 2015 ja siinä kerrotaan:
 - Miten tammikuussa suunnitteilla olevat toimenpiteet on toteutettu ja
 - Miten ja millä aikataululla vielä kesken olevat toimenpiteet tullaan toteuttamaan.
 - Toimialoille on lähetetty em. perusteella lisäkysymyksiä, joiden vastaukset muodostavat tämän raportoinnin.
-



Konsernipalvelut

Miten kaupungin yhtiöiden hankintaprosesseja tuetaan ja valvotaan?

- Konsernihallinnon ja rahoituksen tiedotteissa kerrotaan ajankohtaisista muutoksista hankintalaissa ja tarvittaessa ohjeistetaan yhtiöitä havaituista puutteista. Vuoden 2015 ensimmäinen tiedote sisälsi mm. muistutuksen sopimusrekisterin ylläpidosta, pienhankintojen HankintaSampo –järjestelmäpäivityksestä sekä ilmoituksen tulevasta hankintakoulutuksesta.
- Yhtiöiden merkittävät hankinnat käsitellään navigointien yhteydessä alkaen kevästä 2015. Uudistettu navigointiohje/-lomake tuodaan yleisjaoston hyväksyttäväksi viimeistään 18.5.2015.
- Yhtiöiden hallitukseen nimettävien asiantuntijoiden asiantuntemusta

Millainen suunnitelma yhtiöiden hankintakoulutuksen järjestämisestä on tehty?

- Tulevasta hankintakoulutuksesta on ilmoitettu tytäryhtiöille 27.3.2015. Alustava ajankohta on alkusyksy 2015, tarkempi ajankohta ja sisältö tuodaan yleisjaostolle tiedoksi viimeistään 18.5.2015

Miten yhtiöitä informoidaan kaupungin puitesopimuksista?

- Konserniyhtiöille 19.12.2014 lähetettyyn tiedotteeseen on liitetty hankintaohjeet ja kerrottu keskitetysti kilpailutettujen puitesopimusten käytöstä.
- Hankintakeskus ylläpitää puitesopimusluetteloja ja informoi yhtiöitä kuukausittain sopimuksista. Tarvittaessa hankintakeskus antaa lisäohjeistusta tytäryhteisöille hankintoihin liittyvissä asioissa.
- Puitesopimukseen liittyvistä muutoksista tiedotetaan tarvittaessa myös konsernihallinnon ja rahoituksen yhtiöille toimitettavissa tiedotteissa.

Konsernistrategia päivitetään vuonna 2015 myös hankintalain ja hankintojen osalta.



Hankintakeskus

Millainen pitkän tähtäimen suunnitelma hankintakoulutuksista on tehty?

- Hankintakeskus järjestää itse tiettyihin aihekokonaisuuksiin liittyvää koulutusta, osallistuu omalla panoksella henkilöstökeskuksen ja toimialojen järjestämiin koulutuskokonaisuuksiin sekä pyydettäessä pitää toimialoille ja konserniyhtiöille räätälöityjä koulutuksia.
- Sähköisiin kilpailuttamisjärjestelmiin järjestetään tarvittaessa koulutuspäivä
 - HankintaSammosta on pidetty koulutusta 27.3. ja 13.4. ja tulossa on Clodian koulutuspäivä 8.5.

Miten hankintakoulutusta järjestetään vuoden 2015 alun jälkeen jatkossa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla ja kaupunkitasoisesti?

- Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kanssa tullaan vielä kevään 2015 aikana järjestämään yksi yhteinen koulutustilaisuus.
- Hankintakeskuksen yleisesti järjestämät, esimerkiksi uuteen hankintalakiin liittyvät, koulutukset ovat avoimia kaikille.
- Muutamat hankinta-asiantuntijat tulevat vuoden 2015 aikana työskentelemään joitakin kuukausia toimialoilla -> lisää tietoa ja ymmärrystä puolin ja toisin.
- On sovittu maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan sekä hankintakeskuksen yhteinen hankintojen strateginen ryhmä/ohjausryhmä, joka kokoontuu muutaman kerran vuodessa. Ryhmässä käydään läpi myös koulutustarpeet.

Miten hankintaohjeissa voidaan paremmin velvoittaa sähköisten kilpailuttamisjärjestelmien käyttöön ?

- Hankintaohjeiden päivitys aloitetaan syksyllä.
- Hankintaohjeissa tullaan ohjeistamaan kilpailutusten tekeminen ainoastaan sähköisten kilpailuttamisjärjestelmien kautta.
- Tällä hetkellä pienhankintojen tekeminen on Avaimessa ohjeistettu tehtäväksi HankintaSammon kautta.



Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

**Onko toimialan
hankintaprosessit kuvattu ja
onko prosessien eri vaiheet
vastuutettu? Ovatko prosessit
hankintoja tekevien tiedossa?
Mikäli eivät ole, millä
aikataululla näin on tarkoitus
toimia?**

Kuntatekniikan keskus

- hankintaprosessien vaiheet ja vastuutahot kuvattu IMS –järjestelmään (viimeisin versio tehty 25.2.2015)
- huomioitu myös hankintakeskuksen tekemä hankinnan prosessikuvaus tammikuulta 2015
- hankinnan prosessikuvauksia työstetään jatkuvan kehittämisen mallilla
- Hankintoja tekevät on koulutettu ja he tuntevat hankintaprosessit

Tilakeskus

- hankintaprosessit kuvattu osana kiinteistönhallinnan kohdealuearkkitehtuuria vuonna 2013 konsultin toimesta
- vastuut kirjattu tulosalueen johtamisjärjestelmään
 - Tiken asiantuntija koulutetaan IMS-järjestelmäasiantuntijaksi keväällä 2015
- tavoitteena on, että Tiken prosessit kuvataan IMS-järjestelmällä vuoden 2015 loppuun mennessä
 - Hankintoja tekevät on koulutettu ja he tuntevat hankintaprosessit

Onko kuntatekniikan keskuksen, tilakeskuksen ja hankintakeskuksen työnjaon nykytilanne ja kehittäminen selvitetty? Miten varmistetaan pysyvä yhteistyö hankinnoissa toimialan ja hankintakeskuksen välillä?

- Yhteistyön perusta muodostuu hankintakeskuksen, kuntatekniikan keskuksen sekä tilakeskuksen säännöllisesti neljä kertaa vuodessa pidettävistä operatiivisista kokouksista
- Kuntatekniikan keskuksen ja tilakeskuksen yhteinen hankintatyöryhmä kokoontuu säännöllisesti osana tulosalueiden synergiaetujen hyödyntämisprosessia.
- Jatkossa tullaan hankintakeskuksen johdolla pitämään strategiset neuvottelut hankinta-asioiden kehittämisestä 2-3 kertaa vuodessa.
- Kuntatekniikan keskuksen osalta on sovittu aikatauluista niistä puitesopimuskilpailutuksista, jotka voidaan siirtää hankintakeskuksen tehtäviksi. Tilakeskuksen osalta asian selvittäminen on vireillä.

Mitä toimialalla on tehty / tehdään hankintalakimiesresurssien parantamiseksi?

- Toimialalla aloittaa työnsä lakimies, jonka tehtäväkuvaan on lisätty hankinta-asioiden valmistelu.
- Lisäksi käytetään tarvittaessa erityistapauksissa ulkopuolisia lakimiespalveluja.



Rakennusvalvonta

Onko rakennusvalvonta tehnyt kirjalliset ohjeet rakennuslupamenettelyihin ja onko ohjeet käsitelty henkilökunnan kanssa? Miten ohjeissa yhdenmukaistetaan käytäntöjä rakennuslupa-aikojen jatkamisessa? Mikäli ohjeita ei ole tehty ja käsitelty henkilökunnan kanssa, millä aikataululla näin on tarkoitus toimia?

- Lupamenettelystä on ohjeistus rakennusvalvonnan kotisivuilla ja myös paperiversiona. Henkilöstö tuntee ohjeet.
- Rauenneiden lupien osalta lähetetään omistajalle ilmoitus katselmuksesta kiinteistöllä. Ilmoituksia lähetetään vuodessa keskimäärin 50–60. Tällä hetkellä käsittelyssä ovat vuoden 2013 rauenneista luvista tehdyt ilmoitukset.
- Tehtävää hoitaa yksi osa-aikainen (60 %) tekninen henkilö.
- Tavoitteena on mm. katselmuskäytäntöjä muuttamalla pienentää rauenneiden hankkeiden määrää.

todettiin, että ”Tietojärjestelmien uusimisen yhteydessä voidaan vaatia ominaisuus, joka automaattisesti lähettää hakijalle tiedon, että hänen lupansa voimassaolo on raukeamassa”. Onko tällainen uudistus vireillä ja onko arviota, milloin uudistus voisi toteutua?

- Rakennusluvan voimassaolon seuranta koskeva kehittämishanke on vireillä (Lupapiste.fi tai SuKaRe eli Suunnittelu- ja kartantuotantojärjestelmät ja rekisterit).
- Tavoitteena on, että tämän kehittämishankkeen lopullinen rajaus tehdään varsinaisessa tarjouspyynnössä syyskuussa 2015



Muuta raportoitavaa

- Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan ongelmat hankinnoissa eivät johdu pelkästään koulutuksen puutteesta, vaan asenteesta ja lakimiesresurssien puutteesta.
- Toimialan substanssiasiantuntijat ovat alansa asiantuntijoita, joista osa näkee hankintalainsäädännön estävän ja hidastavan heidän toimintaansa. Hyvällä yhteistyöllä saataisiin toimivat mallit. Toistaiseksi tähän ei ole vielä päästy, mutta jatkossa sen eteen tehdään edelleen töitä.
- Kaupunginhallitukselle esitetään, että
 - Lokakuun 2014, tammikuun 2015 ja huhtikuun 2015 raportoinnit merkitään tiedoksi ja
 - Tarvetta lisäraportoinnille ei näiden selvitysten osalta ole.

